

Час зосередитися

Сьогодні український бізнес не може обмежуватися своєю прямою діяльністю — лише надавати продукти чи послуги. Вимоги до компаній значно підвищились. Для побудови успішної України після війни потрібно докладати зусиль уже зараз, створюючи підґрунтя, яке стане основою вільного зростання та процвітання нашої країни

НАЗАР ЧЕРНЯВСЬКИЙ

Навіть після найгіршої негоди на українських ґрунтах завжди проростає нове зерно. Воно глибоко під землею в темряві робить маленькі поштовхи назустріч світлу. З кожним днем стає міцнішим, витривалішим і більш пристосованим до нових умов. Воно довго набирається сил та енергії, щоб подолати морок і стати вільним. Та чи є в нього шанс вирости в необробленій землі?

Ми щодня маємо працювати над тим, щоб підготувати підґрунтя, яке стало би придатним для вільного зростання та процвітання нашої країни. І хоч би як важко, страшно і боляче нам у темряві, нехай це не зіб'є нас зі шляху до світла.

НАЗАР
ЧЕРНЯВСЬКИЙ,
партнер Sayenko Kharenko

ВІД ВИЖИВАННЯ ДО ЗРОСТАННЯ

На початку війни бізнеси намагалися вижити. Досі згадую, як у Sayenko Kharenko ми боялися робити прогнози... Відтоді минуло майже два роки. Вдалося не просто зберегти компанію, а й повернутися до питань зростання. У більшості практик відновились обсяги роботи, а в деякого її навіть стало більше. Багато наших колег мали змогу набратися нового досвіду під час секондментів за кордоном у провідних міжнародних фірмах, і коли вони повернулися до Києва, це дуже позитивно вплинуло на динаміку роботи офісу. Чимало наших колег вступило до лав ЗСУ ще в перші місяці повномасштабного вторгнення, але з того часу до нас приєднались 26 нових спеціалістів, які забезпечили безперервність роботи й значно підсилили наші практики.

ЗМІНИ В ДІІ

Проте сьогодні український бізнес не може обмежуватися своєю прямою діяльністю — лише надавати продукти чи послуги. Вимоги до компаній значно підвищились. Ми розуміємо, що для побудови успішної України після війни потрібні зусилля всіх. Тому Sayenko Kharenko активно долучається до формування нового законодавчого поля, що відповідатиме європейським стандартам.

Зокрема, наші юристи беруть участь у розробці Містобудівного кодексу, який має консолідувати чинне законодавство у сфері нерухомості, забезпечити баланс інтересів усіх учасників та сприяти створенню безпечних екологічних міст в Україні з урахуванням європейського досвіду.

Ми маємо нульову толерантність до будь-яких корупційних проявів і прагнемо підвищити прозорість і підзвітність влади. Наші юристи свого часу були долучені до створення антикорупційних органів в Україні та входили до Ради громадського контролю НАБУ. А тепер

представник фірми увійшов до складу Громадської антикорупційної ради при Міністерстві оборони. На нашу думку, провідні компанії мають бути активними учасниками громадського суспільства і використовувати свою репутацію для того, щоб в інших виникало менше спокус до недобросовісної поведінки.

Окрім участі в таких ініціативах, ми також долучаємося до конкретних проєктів у різних сферах, що матимуть вагомий вплив на розвиток країни. Наші фахівці надають експертну підтримку в розробці нових законодавчих ініціатив для організованих товарних ринків, консультують із питань реформування енергетичного сектору, а також беруть участь у проєктах щодо запровадження в Україні фінансових ESG-інструментів, зокрема «зелених» і соціальних облігацій, які зможуть використовуватися в післявоєнній відбудові. Кожен такий проєкт — цеглинка у фундаменті нової успішної України.

ЕМОЦІЙНИЙ ПРИХИСТОК

Окрім підготовки правового та економічного середовища, є й інші аспекти, які мають не менший вплив на забезпечення майбутнього нашої країни. Ментальне здоров'я входить до п'ятірки найбільших викликів сьогодення й майбутнього по всьому світу. А враховуючи реалії війни та постійний психологічний тиск, який вона спричиняє, моральний стан наших громадян стає чи не найважливішим питанням у порядку денному подальшого розвитку держави.

Необхідно розуміти, що наслідки війни виходять за межі фізичного. Проблеми психічного здоров'я, такі як ПТСР, депресія, тривога, розлади сну та високий рівень стресу, — це приховані серйозні виклики, що постануть перед українським суспільством.

У Sayenko Kharenko ми розуміємо, що емоційний стан колективу має ключове значення для ефективної роботи компанії. Особливо в умовах тривалої війни та постійних стресів вкрай важливо підтримувати психічне здоров'я і благополуччя наших співробітників. Адже лише задоволені та ментально стійкі люди здатні повноцінно виконувати завдання у складі команди.

Тому ми приділяємо першочергову увагу питанням психологічної підтримки колективу, постійно перебуваємо в діалозі з колегами, намагаємося організувати корпоративні заходи, щоб члени команди відчували себе частиною дружнього колективу. Минулого року ми підготували офіс до можливих відключень світла, а цього року заохочуємо колег приходити працювати разом у живому спілкуванні. Для нас психологічне благополуччя команди — запорука успішної та ефективної роботи компанії.

Також гарною практикою є спільна участь у благодійних заходах. Добродійна діяльність допомагає не лише тим, хто дійсно її потребує, а й колективу. Зараз українці як ніколи потребують відчувати позитивний внесок, бачити результати роботи та усвідомлювати, що їхня діяльність може впливати на ситуацію довкола. Допмагаючи іншим, ми набуємо відчуття користності й контролю, що допомагає психіці встояти та адаптуватися до нової реальності. І нам у цьому дуже допомагає діяльність благодійного фонду «Дихай», який був заснований партнерами фірми і зараз став одним із найбільш активних фондів, що працюють у сфері медицини та захисту найменш захищених верств населення.

Так, нещодавно працівники з радістю долучилися до ініціативи щодо донорства крові, яку фірма проводила спільно з БФ «Дихай» та Американською торговельною палатою в Україні, де збирали кров на потреби Національного інституту серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова. Також ми регулярно проводимо збори на підтримку підрозділів, де служать наші колеги, та запускаємо благодійно-просвітницькі ініціативи серед наших клієнтів.

ПРИГОТУВАННЯ ДО НОВОГО ЖИТТЯ

Ми вважаємо, що одним із найбільших викликів для України після припинення активних бойових дій стане інтеграція військових у цивільне життя і подолання психологічних травм усіх тих, кого безпосередньо зачепила війна. За підрахунками, до п'яти мільйонів людей потребуватимуть психологічної допомоги. І цей масштаб означає, що для подолання такого виклику потрібні зусилля не лише окремих громадських організацій, а й представників бізнесу та влади. Адже психологічна реабілітація не може ґрунтуватися лише на соціальних пільгах та базовому медичному забезпеченні (якщо воно ще буде). Сприйняття нового себе в цивільному житті — це виклик для особистості, яка змужна була пережити всі жахи війни.

Чи готові представники бізнесу до цього? Чи розуміємо ми насправді післявоєнний ринок праці та суспільні зміни? Що потрібно робити вже зараз для успішної реінтеграції наших захисників у цивільне життя? Ці запитання є складними, але вони вимагають відповіді.

Нагальність цих проблем та необхідність рішучих дій вже зараз стала орієнтиром для благодійної діяльності Sayenko Kharenko. Під егідою БФ «Дихай» було розпочато співпрацю з ГО «ДОЛАДУ», спрямовану на підвищення якості та доступності послуг у сфері психічного здоров'я, поглиблення обізнаності про важливість психічного благополуччя в нашому суспільстві та найголовніше — забезпечення доступу до системної психологічної реабілітації військовим, ветеранам та членам їхніх родин.

У рамках цього проєкту вже було виділено понад 2 млн гривень, що забезпечить діяльність одного з центрів надання психологічної реабілітації протягом шести місяців. Але ми поставили перед собою амбітну ціль зібрати 1 мільйон доларів допомоги. Станом на сьогодні вже зібрано 300 000 доларів завдяки нашому стратегічному партнеру — компанії Andersen, яка також має свій благодійний фонд у США і вирішила, що поставлена нами мета заслуговує на підтримку. Ми сподіваємося, що зможемо знайти й інших однодумців і ще більше українців зможуть отримати важливу психологічну підтримку, щоб повернутися до повноцінного мирного життя і працювати над створенням майбутнього України.

ЗАВЕРШАЛЬНЕ СЛОВО

Наступного року фірма відзначає 20 років. Уже два десятиліття Sayenko Kharenko надає юридичні послуги найвищого рівня та допомагає зростати нашій країні. Ми не плануємо масштабних святкувань, але хотілось би відзначити всі позитивні здобутки за час роботи фірми і встановити амбітні плани для нових звершень. Тож ми хочемо використати цю нагоду, щоб на власному прикладі показати юридичному ринку (і не лише йому), як за допомогою накопиченого професійного капіталу можна здійснювати позитивні перетворення.

Ми не знаємо, як довго нам чекати того бажаного світла. Ми не розраховуємо на швидку перемогу і готові до важкого протистояння, але терплячість, працелюбство та жага до свободи переборють морок і забезпечать умови для нашого подальшого розвитку. Адже ми лише на початку перетворення на могутню державу.